

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— PIATA LIBERTATEI BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 360 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

De vorbă cu ţăranii.

Ce vrea Măria Sa?

Am vizitat zilele trecute câteva judeţe luând contact cu satele.

La sate e jale, mare jale!

Ţăranii sunt săcătuiţi!

Dar aceasta treacă-meargă!

Oamenii şi-au pierdut însă nădejdea!

Vorbă grea dar adevărată!

Trecem peste cele ce ni s'au spus. Erau vorbe grele dar — nădăjdum trecătoare.

O vorbă însă reţinem şi credem că nu facem rău dacă o tipărim.

Iată ce ne-au spus ţăranii, după ce încercasem în el şi chip să-i mulcomim:

Ce vrea Măria Sa Domnul Brătianu?!

Primarii, notarii, perceptorii, pretorii, prefectii — ne spuneau ţăranii — ne-au zis că Maria Sa Domnul Brătianu a făcut România Mare, că Măria Sa ne-a dat pământ, ne-a dat votul obştesc; cu un cuvânt: Măria Sa d-l Brătianu a coborât din cer toate binefacerile asupra noastră.

România Mare?!

Dumnezeu s'o ţină! Dar tot aşa de Mare e şi jeluirea noastră!

Pământ? E adevărat s'a dat, dar în mare parte nu celor cărora li se cuvenea.

Vot obştesc? Da, s'a dat, dar ni l-au furat.

Concluzie:

Ţăranii ne-au rugat să spunem Măriei Sale Domnului Brătianu, să coboare în mijlocul lor:

Să vină Măria Sa Domnul Brătianu la noi, să ne spună ce vrea!

Să vină însă fără jandarmi şi fără armată. Să vină aşa între noi, cum vine părintele în mijlocul copiilor săi desnădăjduiţi.

Il vom primi cu bucurie şi-i vom spune toate păsurile noastre.

Fruntaşii noştri dragi, pentru cari am votat aşa cum am putut, nu sunt azi la putere şi înţelegem că ei cu tot dorul ce-l au, să ne facă bine, nu pot.

Să vină însă Măria Sa Domnul Brătianu ca să ne răfuim, căci altfel ne dăm de mal.

V. P.

Elementul românesc la oraşe.

„Suntem patru pantofari români — afară de cismari — în Braşov, imi spunea mai zilele trecute un meseriaş român din loc şi abia putem trăi. Nu ne sprinjesc de loc Români!”

E dureroasă această mărturisire, dar adevărată!

Ne lăudăm cu creşterea populaţiei româneşti în Braşov, dar nu căutăm ca prin sporul numărului Românilor să se înfrărească de fapt elementul românesc.

Indiferentismul publicului românesc nu se manifestă numai faţă de pantofari. Cu aceeaşi nepăsare sunt tratate şi alte categorii de meseriaşi. Aceeaşi pângorile o auzi şi din gura negustorilor români. Şi diferite instituţii româneşti glăsuesc la fel, comifând şi ele aceleaşi păcate de cari învinovăţesc pe particulari.

Veţi vedea bunăoară atâtea

şi atâtea firme româneşti şi instituţii provăzându-se cu cele de lipsă dela streini de neamul nostru. Fără însă ca aceştia să le furnizeze marfă sau lucru mai bun ori mai ieftin.

O nepăsare completă faţă de interesele, fără de cari nu poţi ajunge la crearea acelei burghezi care este prima condiţie a pătrunderii şi întăririi elementului românesc la oraşe.

Acest indiferentism trebuie să dispară. Nu trebuie uitat că prin întărirea neamului tău, te întăreşti pe tine însuşi.

În zadar ne lăudăm cu creşterea populaţiei româneşti la oraşe, până când această populaţie îşi uită că întărirea elementului românesc depinde în prima linie de sprijinul reciproc ce şi-l dau fii neamului.

Renegaţii şi viaţa culturală-socială

Renegaţii cocoşaşi la putere şi la îndrumarea vieţii noastre culturale-sociale prin încrederea Brăţienilor şi puterea generalului Davidoglu — abuzează de situaţia lor privilegiată. Fiind elementul românesc din punct de vedere economic şi cultural, în urma conducerii renegaţilor s'a trădătorilor de peste 70 ani, o cantitate neglijabilă, aceştia susţin ca politicieni realişti exclusiv interesele minoritarilor.

Avem din mila lor administraţie ungurească şi minoritară la cea mai expusă frontieră maghiară prin cultură, limbă şi sentimente. Româneşte cei mai mulţi nu ştiu, nu ştiu mai ales cum se recere într'un judeţ în curs de maghiarizare sub regimul apus, ca să romanizeze mai întâi pe patronii lor, azi fruntaşii liberali dela conducere, cari prin căsătorie, limbă maternă, cultură, aspiraţii şi sentimente aparţin ca renegaţi desrădăcnaşi de cătră tulpina strămoşească, tot minoritarilor unguri.

Mihályenii după mamă (Simon Luyza din Budapesta) sunt armeni maghiarizaţi (moştenind după legea biologică caracterul mamei din cea mai imposibilă încrucişare!) sunt azi stăpâni de femei ungueroici şoviniste. Funcţionarii au fost examinaţi de „frăţuţul” Modreanu, încât o nouă examinare din limba română e de dorit.

Sunt şi excepţii onorabile, dar grosul nu e pentru Maramurăs. Cunosc funcţionari renitenţi, cum e şi agentul familiar al lui Mihályi, notarul Werner Nuţă, reazezaşi în oficiu alţii se plimbă când prin Ungaria când în România în funcţii publice. (Márton Hodor Endre etc.).

Deşi în judeţ unguri veritabili nu sunt nici 1000 de inşi, totuşi liberalii locali susţin curentul de maghiarizare din oraşe şi târguri prin teatru, şcoli şi presă, dar mai ales prin exemplul lor propriu.

D-l ministru Anghelescu cunoaşte de aproape din familie tradiţia Mihályenilor şi e de mirat că nu ia nici o măsură de îndreptare, nici nu informează pe Brăţenii asupra situaţiei dăunătoare din punct de vedere naţional şi imposibilă de susţinut fără trădarea intereselelor naţionale.

Atâta considerare merită doar patria voiozilor descăleători de ţară în România „dorurilor neimplinite” dar mare prin inconştiinţa tuturor. Sociologii şi profesorii universitari în cap cu d-l Bogdan-Duică autorul opului „Evreii”, pe cupertă cu un baci foarte tipic, veniţi la putere în numele cultului naţional şi-au uitat de datorie? Ei ar putea dumiri pe patronii renegaţilor în Bucureşti la Cercul de studii al Partidului liberal, că e o imposibilitate morală şi naţională, ca Maramureşul să fie condus şi administrat de oamenii, cari l'au nenorocit şi l'

nefericesc şi acuma şi cari gem sub pantoful soşilor lor amazone ungueroici turbate şi că nu se poate continua sistemul şi procesul de maghiarizare.

Armenii nu ne pot conduce alături şi împreună cu evreii, iar preocupăţiunea principală nu le poate fi numai jaful şi ghisefu! O privire şi primenire se impune în ora 12!

La Sighet — stagiunea ungurească în teatrul oraşului fine 2½—3 luni, pentru maghiarizarea Românilor şi a minoritarilor. Sub liberali primesc actorii unguri dreptul să joace şi la Vişul de sus, unde nu se găsec unguri stabili, numai ca să ocrotească curentul de maghiarizare al germanilor şi evreilor. Curios, că evreii, cari combat sionismul şi sunt aderenţi asimilării s'ai statorniciei în Maramurăs aderează la asimilarea

maghiară sfidând direcţiunea culturală a Statului naţional.

„Societatea de tenis” din Vişul de sus sub conducerea „Zoltanilor liberali” e o pepinieră de maghiarizare. Dela cazinouri fug Românii buni, de scârba renegaţilor s'a propagandei lor. O mentalitate mai înstreinată nici în judeţul Hotin nu se află, ca la renegaţii locali, aderenţii politice de duplicitate: de-a menţine raporturi bune cu Budapesta şi în acelaş timp şi cu Florica.

Nu există în Maramurăs Român bun, om de cultură şi muncitor în ogorul cultului naţional, care să nu fie bruscat, provocat, evacuat şi persecutat, de deţinătorii puterii. Viaţa socială e nulă, cea culturală stagnază, cum ne arată trista realitate a „Asociaţiunii Maramureşene” — de scârba renegaţilor analfabeţi. „Regionalismul renegaţ” se menţine ca politică liberală şi Mihnea turcicul ne fericeşte din mila vizirului dela Florica! Dar atunci cu ce drept vorbesc liberalii de cultură naţională?!
Inf.

Comemorarea Episcopului Mihai Pavel

În 6 Septembrie a. c. se implinesc 100 ani dela data naşterii episcopului cândva Mihai Pavel, cel mai mare cititor al asezămintelor culturale româneşti din Oradea-Mare şi Beiuş, cari au trezit şi susţinut la nordvestul românismului ideea de naţionalitate, şi unul dintre cei mai mari mecenaji ai neamului.

S'a născut în 6 Sept. 1827 din părinţi ţărani în Recea, jud. Sălmarului, a fost în Slatina paroh, apoi de aici a condus după reînfiinţarea vicariatului Maramureş, biserica supusă diecezei Gherla, la a cărei despărţire de cătră Ruleni a muncit ca mâna dreaptă a episcopului Alexi, iar vicariatul reînfiinţat prin stăruinţa sa l'a organizat.

A continuat opera episcopului Alexi ca urmaş al său şi al treilea episcop după trecerea lui Ion Vancea la Blaj, al Gherlei, de unde trece la Oradea-Mare, ca să salveze averea acestei dieceze năpăstuită de ravagiile prădătorului vlădică Olteanu.

În această calitate a bine meritat nemurirea memoriei sale ca mare Român şi binefăcător al neamului său.

A încetat din viaţă la 1 Iunie 1902 în al 75-lea an al etăţii şi al 51-lea al profeţiei şi al 30-lea al episcopiei, la Băile Paveliene din Slatina. A fost înmormântat în Biserica din Salslatina, zidită de el, şi azi îşi doarme somnul de veci în robia trecătoare a cehoslovacilor.

Reproduc din epitafiul mormântului său.

Regeneratorul şi al doilea fondator al tuturor instituţiunilor culturale din aceia dieceză (Oradea-Mare), cel mai mare binefăcător al diecezei sale... la care istoria va

adăoga: şi a Românilor din nord-vestul ţării şi unul dintre cei mai mari Mecenaji ai neamului. „Gazeta maramureşană” a iniţiat un pelerinaj la mormântul său în Salslatina, Cehoslovacia, în cadrul unor serbări de comemorare din cari sperăm să tragă foloase sufleteşti şi fraşii noştri robiţi slavismului. Pentru meritele sale neperitoare Maramureşul îi datorează eternă recunoştinţă şi va şti să-l comemoreze după vrednicie. În zilele noastre de materialism cras, sărbătorirea idealismului e binefăcătoare, ca ploaia după secetă.

„Aplicarea sancţiunilor legale”.

Oficiosul guvernului publică următoarea ştire:

„Pe baza proceselor verbale şi a listelor electorale utilizate în recentele alegeri parlamentare, autorităţile în drept întocmesc actualmente tabelul celor cari n'au votat, în vederea aplicării sancţiunilor legale”.

Aşa ar trebui să fie. Să se aplice sancţiunile legale, căci aşa pretinde legea. Să se întocmească tabelul celor cari n'au votat. Să se stabilească motivele, pentru cari nu s'au prezentat la urnă şi să se aplice apoi sancţiunile legale.

Cei cari nu-şi pot motiva lipsa dela urnă, să fie amendaţi conform legii. Dar la fel să fie pedepsiţi şi cei-ce au împiedicat pe alegători dela exercitarea dreptului şi datoriei de a vota. Căci pe aceştia dispoziţiunile aceleaşi legi electorale îi pedepseşte mai aspru decât pe cei dintâi.

Dorim şi aşteptăm ca ştirea publicată de „Viitorul” să se execute întocmai şi toţi cei găsiţi vinovaţi să fie supuşi sancţiunilor legale.

Guvernul deschide chestia dinastică

Organul Partidului Național de sub presidenția d-lui profesor N. Iorga „NEAMUL” publică în nrul din 20 August, care ne-a sosit la redacție, următoarele:

Avem înaintea noastră numărul din 11 August al marelei ziar francez, „Le Temps”. Numărul se vinde la chioșcuri, în România. A fost deci lăsat liber, cu scopul vădit de a populariza ideile cuprinse într-un articol dictat de d-l Titulescu în trecere prin Paris, — articol iscălit de un stipendiat al presei d-lui Duca, d-l E. Agazi.

Problema interzisă, Chestia Dinastiei din România, e desbătută cu o rea credință umitoare, din ordinul și în comptul guvernului român.

În primul rând o introducere emoționantă, în care se strecoară abea perceptibil, veninul politicianismului liberal E pregătirea terenului.

Urmează o serie nesfârșită de patente neadevăruri. Rar ni s'a întâmplat să vedem massate la olaltă atâtea neexactități grosolane, în scopul de a convinge opinia publică străină că stăpânirea d-lui Brătianu urmează nestingherită.

Se atribute, bunăoară, Partidului Național-Tărănesc, o atitudine pe care nu a avut-o.

Se afirmă că el e pentru starea de fapt ca și pentru cea de drept.

Ori confratele „Lupta”, a răspuns eminentului Tavernier indigen, că habar n'are de ce scrie deoarece nu acela este punctul de vedere al Partidului d-lor Maniu și Mihalache. Ziarul „Lupta” e desigur în măsură să cunoască exact situația. Rea credință a stipendia-

tului liberal întrece orice măsură, când scrie despre noi, cele ce urmează:

„Rămâne grupul puțin numeros al naționaliștilor-democrați. — Se pare că șeful lor, d-l Nicolae Iorga, ar fi personal, partizan al Prințului Carol, — dar acest partid care nu e reprezentat în Parlament, ar trebui să se pronunțe oficial. Este foarte puțin probabil că va urma în întregime, pe această chestiune, pe șeful său.

Nu insistăm asupra „unanimității”, pe care o visează domniile dela guvern, nici asupra altor afirmări care privesc „pumnul de oameni” cari refuză să privească prin ochelarii d-lui Duca.

Dar guvernul, deschizând discuția asupra chestiei interzise, își permite să afirme că între șeful nostru, și partidul său, ar fi vre-o deosebire de vederi pe tema succesiunii la tron.

O minciună mai mult, plasată în presa străină, și cu rostul de a încerca o intrigă neroadă între Partidul Național și președintele său, d-l N. Iorga.

Repetăm, pentru necuviințele d-lui Agazi, ca și pentru speranțele d-lui I. Ion C. Brătianu, că lupta noastră se dă în spirit de ordine, și pe căi legale. Dar că, nu poate fi împiedicată dreptatea nimănui, fie el chiar un fiu de rege.

Este crezul întreg al politiceii Partidului Național.

De oarece, marele ziar francez Le Temps, a publicat o serie de neexactități tendențioase privind deosebiri imaginare de vederi între d-l profesor N. Iorga și Partidul Național al

cărui șef este, am luat măsuri ca neadevărurile, cu care a fost surprinsă indiscretabila bună credință a direcției ziarului citat, să fie rectificate de urgență. O lungă depeșă în acest sens, am expediat-o azi, direcției ziarului „Le Temps”.

O conferință la Paris.

Domnul A. Davidescu redactorul acestui ziar, în loc să folosească pentru recreație, vacanța din această vară; a plecat în străinătate urmărind două scopuri.

Primul: îmbogățirea sufletului cu cunoștințele mai nouă ale pedagogilor din Apus; al doilea: arătarea adevăratei situații a minorităților din România.

Pentru aceasta din urmă, Dl Davidescu a ținut o conferință în ziua de 5 Aug. a. c. în sala de lecțiuni a institutului „Jurot” din Paris.

Conferința a fost ascultată cu mult interes de străinii cari participă la cursuri. Le-a arătat, că în timpul când minoritatea română din Ungaria este dusă la închisoare pentru că vorbește limba valaha; minoritatea maghiară din România se bucură de cele mai largi drepturi.

Are mai multe instituții culturale decât câte aveam noi Românii din Ardeal; iar numărul ziarelor și diferitelor reviste, este mult mai mare decât cel românesc. Pentru adevărul celor spuse a dus cu sine o mulțime de reviste și ziare minoritare.

Întreaga presa minoritară dă mare atenție acestei conferințe. Între altele, un ziar minoritar din Oradea scrie:

„În zilele trecute A. Davidescu ziarist român, a ținut la institutului „Jurot”, din Paris o conferință despre minoritățile din România. Ca dovadă că în această țară se respectă toate drepturile minoritare, a arătat numărului mare de auditori, o mulțime de reviste ale teatrelor

minoritare din România. Conducătorii României simțeau, că pentru argumentarea situației minorităților din această țară, trebuiesc și dovezi.” — Așa-i, noi prin dovezi arătam lumii că le respectăm toate drepturile, iar ei prin celulele închisorilor ne arată, că n'aveam dreptul să ne vorbim nici limba.

Se cheltuesc sume destul de însemnate pentru propagandă în străinătate, însă conferința D-lui Davidescu a făcut mai mult decât zecile de mii aruncate de geaba. „Satu-Mare”.

Din Ungaria.

Săptămâna Sf-tului Ștefan la Budapesta

Budapesta. — Între 18-25 August, se ține la Budapesta așa numita săptămână a Sfântului Ștefan. Pregătirile pentru aceste serbări au luat o bună bucată de timp și oficiul străinilor a expediat cu două luni înainte circulare și directive pentru a asigura succesul întreprinderii. Săptămâna Sf-tului Ștefan era totdeauna o amestecătură de serbări religioase, naționale și sportive, culminând în ziua de 20 August când se face o procesiune solemnă cu moaștele Sf. Ștefan și se organizează petreceri pentru populația rurală și un fel de expoziție a forțelor economice și culturale ale țării. nainte de războiul sârbătoarea avea un caracter național intern, după acesta însă s'a făcut totul pentru a o ridica la un eveniment de importanță internațională. Astăzi se vede într-ansa un bun prilej când se pot striga din toți plămâni nedreptățile făcute de tratatele de pace față de regatul milenar și se pot arăta pierderile suferite de mosaicul culturii europene, de când a plătit strălucirea prețioasei pietre maghiare.

Spre marele regret al propagandistilor maghiari, trebuie constatat însă că săptămâna Sf-tului Ștefan face parte dintre problemele, a căror rezolvire le-a reușit prea puțin. Cu toate că s'asira fie-cărei sute de vizitatori era anunțată cu multă grijă în presa cotidiană, nu s'a găsit încă născări înștiințarea că ar fi venit la Budapesta vre-un străin de seamă.

Faptul că nu s'a reușit a aduce săptămâna Sf-tului Ștefan la nivelul dorit, a făcut pe oamenii din cercurile competente budapestene să cerceteze cauzele. În cele din urmă au descoperit că sârbătoarei îi lipsește caracterul original maghiar, — și nu sunt departe de adevăr. Se pare că în dorul de propagandă cu orice preț, au uitat să creeze din propria lor sârbătoare națională un eveniment pe care să-l poată arăta streinilor cu mândrie.

Primele scene ale Budapestei, inclusiv opera, au rămas tot timpul închise, o dovadă mai mult de lipsa de înțelegere pentru organizarea acestor serbări. Prin aceasta, participanților cari au venit la Budapesta cu gândul să se delecteze la plăcerile artistice, nu le va rămâne decât să se mulțumească cu reprezentările de rândul al treilea.

Săptămâna Sf-tului Ștefan s'a înecat în propagandă. Anul acesta se va ține marele congres al provinciilor, pentru cari s'au făcut mari pregătiri, în cari se împletește iar propaganda pentru ideea Marii Ungarii, cu discursuri, servicii religioase, etc.

Traduceri și legalizări de traduceri din orice domeniu se execută exact și urgent în biroul din Strada Porții 44 al d-lui Dr. Ioan Lemeny, traducător și interpret autorizat pe lângă instanțele judecătorești Brașov.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

Glusul valurilor....

Constanța, Iulie 1927.

Era n' amurg. Stăm solitar pe stânca unui promontor la fărmlul mării. Din larguri valuri sbuciumate se ntețiau, sfărmlându-se de șgheburii în mii de stropi de sânge.

Un val șoptind se respiră pe fărmluri, ca un suspin înăbușit din negre adâncuri:

„Sunt glasul desnădăjduit al unui suflet, ce de veacuri din amurg și până n zori își plâng ursita... Inima mi-e sânge de durere, căci și acum zăresc prin noapte chipul supt de suferinje al mamei, ce în lumina candelii mă strigă... Blăstămăta fte noaptea cea de groază, când a trebuit să rățasesc pe ape, departe de iubirea mamei mele!”

„Și valurile gem trudite în larguri, înfiorate de suflarea rece a morții, și toate inimile desnădăjduite, de veacuri își țâșnesc în stânca solitară sângele durerei sbuciumate...”

Un gemet năbușit de plâns aud din larguri ș'un val cu vuet surd se sfărmlă n stâncă:

„Durerea noastră-i crudă și sufletul ni-e vișor, căci vișorul ne rupse de inimile calde, pe cari noi zi și noapte le plângem pe talazuri...”

„Și valurile gem, se sfarm și pier în sbuciumul de veacuri...”

„Dar iată, pe ape s'asterne un voal de rubine. Din larguri

adie un suflu ușor cătră fărmluri.

Se pare că marea se cugetă n vremuri uitate, căci fruntea adânc i-e brăzdată de cute de sânge...”

Un val suspinând se sfarmă în sute de lacrimi, ș'o lacrimă mi cade pe fruntea ncrețită de gânduri:

— Urmare —

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

Glusul unui frate îndurerat...

În zilele acestea a eșit de sub tipar în Soroca (Basarabia) un volumaș de poezii, scris de d-l T. Mălai, președintele Zemstvei de voloste din Nădușita. Cărticica aceasta e intitulată: „Ipmă deschisă prin cântare”. Reproduc aici poezia, care poartă titlul de pe coperta acestui volumaș de poezii:

„Eu simt, că voi pe drumul meu nu-ți merge și singur eu pe drumul vostru iar. Noi frați suntem, dar nu suntem de-o lege Căci voi pe vale stați, iar noi pe deal.

Când voi radeți cu hohote nebune, Atunci eu nu mă pot ținea de plâns; Al vostru plâns mă bucură pe mine, Crezând c'atunci nevoia v'a cuprins.

Al nostru steag vă chiamă la răpire în care stă acel mai mare rău. Și pentru ce la Pace și Iubire Voi nu veniți?! C'acela-i steagul meu”

„Sunt lacrima stoarsă din ochii ntristatului suflet, ce și plânge ș'acum blăstămăta-i și cruda-i ursită, căci dorul îl mână și azi cătră scumpa lui Romă...”

Și valuri sbuciumate vin și își sfarm durerea n stâncă, și valurile nfrante se retrag vuind în larguri, căci nu și găsesc nici unde mângăierea...”

Și valurile vecinic plâng pe larguri... Doar ceața grea și rece a uitărei le mai alină plânsul lor de veacuri...”

Prof. V. Maximilian.

De-acum zece ani

D-l T. Mălai, poetul național al Basarabiei românești, exprimă și cântă în poeziile lui durerile și bucuriile poporului moldovean din Basarabia.

Spre o viață culturală românească.

În Soroca (Basarabia) încă s'au deschis cursuri pregătitoare pentru învățătorii moldoveni. Au fost trimiși acolo de către Zemstva gubernială, ca profesori d-nii: Dr. Onisifor Ghibu, D. Lupan, A. Oțetea, Candid Mușlea (din Brașov), Gheorghe Boeriu și soția Otilia (din Vad, jud. Făgăraș), toți Români transilvăneni și M. Baciu, bucovinean. Dâșii au ținut cursuri de limba română pentru 130 învățători. Pentru elevii de liceu au inaugurat cursuri separate în ziua de 22 Octombrie, 1 oră pe zi, iar în 23 Octombrie pentru seminarisții. Din prilejul acestor cursuri s'a înființat în Soroca o secție a

„Obștei învățătorilor moldoveni” cu 73 membri. În 20 Octombrie a început să apară în Soroca o gazetă săptămânală sub titlul „Vestnic Sorocscago zemstva”, redactată de doi moldoveni. T. Bărcă și V. Săcară învățător în Bacșani și de rusul Gudievici, fost comisar guvernial. În nrul prim pe lângă articole scrise în rușeste, are și articole scrise românește de d-nii Dr. Onisifor Ghibu și poetul basarabean T. Mălai.

Aceste inițiative au fost luate de acești inimoși propagandiști români, lucrând mână în mână cu d-nii: T. Bărcă, membru al Upravei ținutale, T. Codreanu secretar al Upravei, N. Soltuz „golova” (primar) al orașului, V. Săcară inv. în Bacșani, părintele Bulancea, diaconul Grosu, Șt. Marcoci secretarul comisiei de recrutare, M. Bejan membru al Upravei orașene și G. Gligoraș, șeful cohorței moldovenești din Soroca.

Fițe, ca aceste începuturi frumoase, să fie o trezire din somnul, în care a fost adâncit poporul român basarabean, o trezire la o viață națională și culturală românească!

Trăznind semințe...

Ne-am obicinuit și noi a „trăzni semințe” de „răsărite” (floarea soarelui) și de „tabac” (bostan). Aici nu vei găsi dela copil până la omul cel mai bătrân nici unul bare-mi, care să nu aibă în ori-ce moment semințe în buzunar. Fetele și femeile au o pungă numită „chimir”, pe care o leagă sub șorț și în aceea țin sămânța. Sătenii au o deosebită dexteritate de a „trăzni semințe”. Aruncă sămburele în gură și fără de-al ținea cu mâna îl sfarmă într'o clipă și aruncă cojile afară din gură. Gura lor pare o mașină de trăznit...

semințe!... Un pud de semințe de floarea soarelui costă azi 15 ruble.

O tristă aniversare.

Azi se împlinește un an, zi de tristă amintire, zi, în care trupele germane au intrat în București și în Ploesști. Atunci nu ninsese, toamna și vremea bună a ținut până târziu și par-că norocul îi favoriza de cutropitori. Azi însă sunt zăpezi mari, râurile au înghețat și frigus desigur, că va stânjeni operațiunile de înaintare pe ori-ce front. Soldații vor sta zguliți în tranșeele lor de iarnă, petrecându-și zilele asemenea animalelor, cari petrec iarna în vizuini. Lângă focurile slabe din tranșee se văd figuri palide, întinzându-și mâinile spre focul pălpăitor, — își spun povești și basme din vremurile fericite când erau la horă în sat, sau își petreceau sările lungi de iarnă în sânul familiei lor. Odată cu ivirea zorilor de primăvară, când va crăpa mugurul pomilor și când ghiocelul își va scoate capul de sub zăpadă, vor eși și acești vizionari din culcușurile lor de iarnă și peste câmpii și dealuri va trece iar războiul, însoțit de cântecul lugrubu al morții grozave. Și atunci când trupele române vor înainta spre a cuceri ce au de cucerit, după fie-care cântec de jale va răsună în gândul nostru întrebarea-refren: Oare când vom mai putea revedea Ploesști și București; oare când va pleca din Iași trenul spre Ploesști și Predeal?...

— Va urma. —

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Din public.

Prestigiul Corpului contabililor stirbit

Celitorii acestei gazete își vor aduce aminte poate despre articolul meu publicat în Nrul 64 din 19 Iunie a. c., sub titlul „Calvarul unui funcționar din serviciul unei bănci liberele” și în care subsemnatul a afirmat cum am fost concediat din serviciul băncii „Casa de Credit și Agriculturii din Județul Brașov” de către consiliul a celei bănci, fără să se țină seamă de scrisoarea de angajament (plata onorariului pe 6 luni în caz de concediere imediată). Concedierea mea s-a făcut sub diferite prețente, ce nu corespundeau adevărului.

Publicasem, că prin influențe am putut fi arestat 4 nopți la poliție și parchet pe bună dreptate, pentru că mi-am permis să mi avansez leafa conform angajamentului, avizând banca despre aceasta, după ce Banca a declarat că nu este dispusă să mi respecte ceea ce de bună voie semnase. Tribunalul și Camera de punere sub acuzare judecând cazul meu, au infirmat mandatul de arestare, constatând că nu e cazul de delapidare — cum intenționat au binevoit să interpreteze Consilierii sus numitei bănci — ci este vorba de un drept inalienabil al unui funcționar superior, ce trebuia să fie respectat de către instituția, în slujba căreia fusese angajat ca director.

La 31 ale lunii curente, orele 9 a. m., se judecă procesul intentat de bancă funcționarului delapidator, — cum îl numesc Consilierii acelei instituții, la Tribunalul Et. II camera 109, secția I a.

Pentru limpezirea celor cari mă acuză sau au îndoielă în judecata lor despre persoana mea, în ceea ce privește cinstea și buna mea credință, voi descrie care este realitatea faptelor.

Toată chestia, că eia i s-a dat cu voință altă întorsătură, nu este decât o scrisoare de angajament intervenit între un funcționar și instituție, în serviciul căreia este angajat ca director și care angajament trebuia să fie respectat de ambele părți, în caz de concediere din partea băncii sau plecarea de bună voie a funcționarului, și numai atunci se putea face abatere, când părțile ar fi consimțit la aceasta.

Ce se întâmplă? Instituția se sustrage dela respectarea angajamentului, sub diferite prețente invocate, adevăratul motiv fiind altul: mustra funcționarului neplăcându-i sau leafa de 12.000 lei părându-i-se prea mare, și este concediat. Funcționarul cere respectarea angajamentului ceea ce nu se îndeplinește și atunci la un abuz din partea băncii se răspunde cu același procedeu. Scrisoarea de angajament devine lichidă prin faptul că directorul care era în același timp și casier și contabil, atribuțiuni cari în nici o țară din lume nu se confundă, numai pentru bunul mers al băncii își avansează suma de 60.000 lei înregistrând în regulă în scripte după ce avizează despre aceasta pe dl Manolescu, directorul Băncii Naționale și Președintele Corpului Contabililor. Ordonanțele le făcea fără aprobarea Consiliului, deoarece Consiliul nu-i interzese și nu i fixase un regulament interior de funcționare astfel că atribuțiunile directorului nu erau lămurite.

Acum se pun întrebarea, la care las să răspundă toți oamenii cinstiți.

Cine este vinovatul? Cel care în calitate de Direc-

tor a îndeplinit onorific și atribuțiunile de casier și contabil, realizând astfel toate economiile posibile pentru propășirea băncii, sau instituția care după ce s-a văzut organizată prin mine, m-a svârțit în mod in calificabil, fără scrupul, nerespectând contractul de muncă semnat de bună voie de consilierii, pe a căror bună credință am contat.

Intenția băncii era vădită; vreau să soarcă funcționarului servitor al instituției acei 60.000 lei ridicați în baza angajamentului și apoi să l svârție pe ușă ca pe un ultim servitor. Pentru suma de 60.000 lei funcționarul esudese din greu și nervii i se cam sdruncinasera nu numai din cauza muncii excesive, ce totdeauna cere organiizarea unei bănci noi, ci și din cauza localului insalubru (intu necos), deasupra unei pivnițe unde o doză bună de reumatism mi-am acumulat; leafa de 12.000 lei era leafa de director nu și de casier și contabil, atribuțiuni ce le îndeplinea onorific. Din cauza egomerării de lucrări acest funcționar modest nu mai cunoștea zile de sărbătoare și Dumineci, fiind nevoit să lucreze și în acele zile 12 ore pe zi ca și în zilele de lucru, pentru a nu rămânea în restanță prea mult (martor este portarul Băncii care îmi deschidea poarta seara căci la orele 9 se închidea poarta).

Dar lucrul în nădejdea unor vremi mai bune, când va fi cândva domn și nu servitor plecat acelei bănci.

Credeam și eram convins că la munca cinstită a unui om, trebuia să se răspundă cu o mulțumire, și nu cu insulte și amenințări demne de oameni fără scrupule, pentru a stoarce ultimul ban muncit cu prisosință, dela un biet funcționar care era convins că s-a făcut dator, cerând dreptul său.

Eu nu ceream decât dreptate, dar încă odată s-a dovedit, că abuzurile celor mari se sparg în capul celor mici.

Dar pentru că forța primează dreptul s-a putut comite această nelegiuire spre rușinea întregului Corp al Contabililor, al căruia prestigiu este stirbit, și în fruntea căruia se află dl I. Manolescu, directorul Băncii Naționale în calitate de președinte al lui, care ar trebui să aibă rolul de arbitru imparțial și citez la judecată pe domnia sa de a binevoi a lua parte la desbaterea procesului, pentru declarația ce mi-a făcut să renunț la pretențiile ce decurg din angajament în schimbul unei sume oarecari.

Domnia sa poate că ar fi intervenit pentru dreptate, totuși interese opuse, în calitate de acționar al acelei bănci și apărător al intereselor consilierilor și nici decât al membrilor Corpului, l-au împedecat probabil de la aceasta.

Pe dealtă parte lipsa de solidarizare a membrilor Corpului contabililor precum și teama de a reacționa la asemenea procedee ab trare generalizate; — pentru a nu fi expuși persecuțiilor tocmăi din partea acelorora cari ar avea obligația să apere interesele de breasla noastră, încurajează acest sistem de batjocorire și pe viitor, sistem care nu era cunoscut ardeleilor înaintea războiului mondial.

Ei bine, acest conflict ivit între un funcționar și instituție era o chestie care dacă nu s-ar fi putut aplană între ambele părți, trebuia deferit cel mult Corpului Contabililor sau în cazul cel mai rău Judecătoriei de

Ocol și nici decum Parchetului. Procesul acesta iscat între un funcționar și instituție nu este numai un conflict între două părți ci privește pe toți absolvenții școlii de comerț, funcționarii cu titlu și practică, membrii înscrși în Corpul Contabililor și desigur desbaterea acestui proces va trebui să intereseze deopotrivă, în aceeași măsură ca pe mine, căci cu judecarea acestui proces, se decide soarta tuturor absolvenților concediați la discreția și cherebul unui șef.

Sistemul de batjocorire a funcționarilor s-a introdus odată cu venirea elementelor obișnuite cu atari tratamente.

Acest sistem puțin uman și ilegal a fost încurajat de fostul director al Băncii Generale a Țării Românești, care s-a ilustrat adese ori prin samavolnicie și persecuțiuni față de subalternii săi, dornici de muncă cinstită.

Eu personal am fost de altfel de douăori victimă despotismului celui domn director, neputându-mă preta la duplicitate și lingușiri fiind înzestrat de la natură cu modestie, cinste și demnitate, calități așa de puțin încurajate din nefericire es azi.

Acest domn director își făcuse un sistem de a concedia pe funcționarii destoinici ca pe niște servitori ai săi de pe moșia Teleorman, pentru motivul că nu erau pe placul domniei sale.

Mi-am permis să luminez opinia publică asupra unor chestiuni, ca și trebuiau scoase în relief, în cadrul procesului meu.

Aurel Ștefanovici

† Zoe I. Olteanu. Primum matorul anunț: Cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudelor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubita noastră mamă, soră, bunică și mătușă Zoe I. Olteanu, văduvă preotează, după scurtă și grea suferință și împărțită cu Sf. Taine, s-a mutat la cele veșnice în ziua de 13 Aug. 1927 ora 4 dimineața în al 70-lea an al vieții și în al 19-lea al văduviei sale. Rămășițele pământești ale scumpei răposate s-au ridicat Duminecă în 14 August 1927 ora 4 p. m. și s-au depus pentru vecinica odihnă la cimitirul gr. or. din Dobârlău. Fie-i fărâna ușoară și memoria neuitată.

Jalnica familie: Copii: Aurel, Romulus, Ionel și Traian cu familiile. Nepoți: Mioara, Luciliu, Aurora și Rodica Olteanu, Adresăm familiilor îndoliate sincere condolențe.

Cinema „Astra” (Apollo) Marți, Miercuri, Joi, Vineri 23—24—25—26 August va rula grandiosul film

„VAȚA DE CAINE” In rolul principal: Charlie Chaplin.

Afară de acesta 4 acte comedi cu Jpe Roc.

Licitațiune

Composesoratul de pădure P. surile Comorilor din comuna Grd Județul Făgăraș vinde în licitație publică circa 150 stânjini lemne de fag despicate de prima calitate în ziua de 29 August ora 2 p. m. 1927 în cancelaria Composesoratului cu prețul de strigare de câte 50 bani kilogramul loco gara Șercaia sau pe loc în pădure 700 Lei de stânjin.

Alte informațiuni se pot lua dela susnumitul Composesorat. Grid, la 15 August 1927. Petru Boeriu, notar. Erofiteu Boeriu președinte al composesoratului.

In Predeal poziunea cea mai frumoasă, parcele pentru ville, vinde N. Menole Timișul de sus. 657 5—6

S'a pierdut pe drumul Str. Sf. Nicolae până în Piața Prundului una geantă de piele pentru damă, conținând o fotografie și 200 lei. Găsitorul este rugat a o aduce în Strada Costița No. 2, reținându-și banii.

DOCTORUL
CESARE C. POPOVICI
MEDIC ȘEF
SPECIALIST
BOALE INTERNE și VENERICE
PENTRU PARTICULARI
Consult. de la 2—5½ p. m.
SPITALUL MILITAR BRAȘOV.
487 24 0

De vânzare sau de închiriat în Strada Înălțător No. 33 2 odă, 1 bucătărie și pivniță, precum și casele din Str. Vârște B No. 8, 2 odă, 1 bucătărie și pivniță. Informațiuni la proprietar, Str. Pajșe D No. 9. 672 2—3

Caot post de birou sau bancă. Absolventă 4 clase de liceu și 3 clase de comerț, cunosc limba germană și română. Maria Barbu, Brașov-Noua No. 56. 693 1—1

Primesc în cvartier și cost 2—3 școală, române. Informațiuni Str. Petrossă No. 2. Negra. 794 1—3

Aviz. In ziua de 6 August a. c., am pierdut un chitanțier Casa Cercuală Brașov. Seria 1850—900. Chitanțele 1893—1900 în alb îl declar nul și fără valoare în mâinile oricui s ar găsi. Nicolae Ionică, Casa Cercuală Brașov.

De vânzare teren 777 stânjini pentru clădirea unei vile sau sanator, prelungirea Străzii Tintașilor în apropiere de vilei Stirbey. Privește admirabilă, pădure de brazi. Adresă „Gazeta Transilvaniei”. 689 1—0

De vânzare o casă cu patru camere. Inlesniri de plată. Carova de sus No. 72. 688 1—1

România Corpul Portărilor Tribunalului Brașov

No. 4728/1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 6931—1927 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Ioan Tudoran repr. prin avocatul dr. A-on Susu din Brașov pentru înasarea creanței de 10.000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Septembrie 1927 orele 10 a. m., la fața locului, în Brașov lângă Gara Mare, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile și alte obiecte în valoare de 9570 lei.

In caz de nevole și sub prețul de estimare. Brașov, la 17 August 1927. Indescriabil Portărel. 691 1—1

No 618/1926

Publicațiune

Primăria comunei Baciu, Județul Brașov, vinde prin licitație publică ce se va ține în ziua de 29 Octomvrie 1927 la ora 10 a. m. produsele lemnoase de brad din pădurea numită „Drumul Muntelui”. Seria A parcelele No. 68, 69 și 70 în cvant circa de 3254, în următoarele loturi:

Lotul I. 1627 m² cu prețul de strigare de 370 Lei per m² garanția provizorie de 60.000 Lei.
Lotul II. 1627 m² cu prețul de strigare de 370 Lei per m² garanția provizorie de 60.000 Lei. Fiecare se va licita separat.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Legea contabilității publice art. 72—83. Condițiunile de licitație se pot vedea între orele oficioase la primăria Baciu și Ocolul Silvic Săcele. Baciu, la 19 August 1927.

Silvia O. Meșianu, Notar: Szén Mihay Primar: 690 1—1

Anunț

Camera Agricolă a jud. Târnava-mare și Odorhei, cu reședința în Sighisoara, are următoarele posturi vacante:

1. Postul de director, cu salariu, spor de scumpete în suma de lei 8500 lunar.
2. Postul de contabil cu salariu, spor de scumpete în suma de lei 7500 lunar.

Ofertanții trebuie să posede pentru primul loc studii economice superioare sau școli medii de agricultură.

Pentru al doilea loc studii comerciale.

Cererile vor fi trimise Camerei Agricole până la prima Septembrie a. c.

686 1—1 Președ. Prescurea.

România. Corpul portărilor Tribunalului Brașov

No. 5063/1927.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 1537—1927 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Kovaci A. repr. prin avocatul dr. A-on Susu din Brașov pentru înasarea creanței de 3000 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Septembrie 1927, orele 4 p. m., la fața locului în comuna Râșnov, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară o vacă și un cal în valoare de 9000 Lei.

In caz de nevole și sub prețul de estimare. Brașov, la 17 August 1927.

Indescriabil Șef Portărel. 692 1—1

Primăria comunală Cristian, Jud. Brașov.

Nr. 1253/927.

Publicațiune

Primăria comunală Cristian, jud. Brașov vinde Sâmbătă în 17 August 1927 p. m. la oara 7 la curtea faurilor comunali un tauar de bivol în licitație publică verbală.

Cristian, la 20 August 1927. H. Galter, I. Hermanstädter, primar, secretar.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 17899/1927.

Ofițerii de rezervă preveniți din activitate să se prezinte la comanduirea preșii Brașov cu cerere, scrisă arătând Strada și Numarul domiciliului, pentru înscrierea cu lemne pe anul 1927/1928, așa cum s-a procedat și anul trecut.

In cerere să va arăta și cantitatea de lemne cu care doarește a se înscrie. Brașov, la 17 August 1927.

Primar a Moga. 687 1—1

In jurul disolvării consiliului municipiului Brașov

De-un timp încoace se discută în cercurile politice liberale din localitate chestiunea apropiatei disolvări a consiliului municipiului Brașov și a instituirii unei comisii interimare, care va avea să gireze agendele primăriei până la alegerea noului consiliu comunal.

Se numește numele noului primar sau mai bine zis numele viitorilor candidați la postul de primar și se [mai spune între altele, — ceea-ce s'a publicat și într'un ziar bucureștean, — că sunt în curs tratative în vederea disolvării consiliului comunal cu conducerea organizației Partidului Național-Tărănesc din Brașov, ba că s'ar fi căzut chiar de acord cu P. N. T. în ce privește atât compunerea comisiei interimare cât și alegerile noi ce se vor face.

De oarece aceste svonuri se mențin, suntem autorizați să declarăm că până în momentul de față n-au avut loc nici tratative în lipsa unei oferte făcute, și cu atât mai puțin s'a putut cădea de acord asupra unui fapt până acum inexistent.

În legătură cu cele de mai sus jinem să reamintim un fapt, care pare a fi fost dat cu totul uitării:

Se știe că în contra anulării constituției delegației permanente a municipiului Brașov din ziua de 12 Martie 1926, adică de-acum 1 an și 1/2, — anulare făcută de ministerul de interne după 6 luni, — s'a făcut apel la Curtea de Apel, care intrându-se în ziua de 18 Ianuarie a. c. a respins cererea de anulare a deciziei ministerului de interne. În contra acestei hotărâri s'a făcut recurs în Casație, care nici până în ziua de azi nu s'a pronunțat.

Un alt fapt, pe care-l deținem din isvor bine informat este, că la primăria Brașov e în curs o anchetă, care ar fi stabilit grave abateri la unii dintre membrii actuali ai delegației permanente.

Ancheta ar avea de scop să strângă un material de abuzuri, pe baza cărora consiliul comunal să poată fi apoi dizolvat.

Recensământul.

Se cunoaște rezultatul recensământului din Aprilie făcut pe vremea domniei la interne a d-lui Goga: cheltueli de vre-o câteva zeci de milioane și ncolo nimic, nici o ispravă.

Pentru a cunoaște mersul mișcării populației, d-l Duca actualul ministru la interne, va aduce în discuția consiliului de ministri chestia necesității unui nou recensământ.

În vederea efectuării acestui recensământ, d-l Duca — spun ziarile din București — va numi o comisie de specialiști, care să studieze acest lucru, adică acela al realizării numărătoarei populației în țările streine.

Nu suntem contra acestei idei a d-lui Duca.

Avem însă o nedumerire: D-sa face parte din puternicul partid, care a fost și a rămas singurul înțelegător și pricepător al chestiilor de stat din țară, din partidul, prin carelele totul s'a făcut până acum în țara românească și fără de carelele altul mai priceput nu a existat și nu va putea exista.

Este deci nevoie ca după atâția ani de luminată conducere a acestui partid să se mai numească comisia din chestie? Nu-și are încă partidul liberal specialiști în efectuarea unui recensământ?

Stăpânește doar și guvernează de peste o jumătate de veac această țară. Cum s'a făcut numărătoarea populației până acum, dacă numai azi îi vine în minte d-lui Duca că e nevoie de o comisie de specialiști, care să vadă și să învețe cum sunt făcute recensămintele în țările din Occident?

Mult e rămas înapoi „singurul partid capabil de conducerea țării noastre“!

Cenzura

Primum la redacție numărul recent din 21 August al ziarului politic-național „Tribuna“, care apare la Oradea. Articolul prim intitulat „Unde mergem?“ este aproape în întregime cenzurat de foarfeca cenzurului. Cele 13 rânduri introductive ale articolului, pe cari censorul marinos le-a lăsat să treacă nefecate sunt următoarele:

„Proverbul românesc: S'a scremut muntele și a născut un șoarece“ trebuie schimbat acum prin alt proverb mai potrivit situației dela noi: S'a scremut șoarecele și a născut un monstru — a zis, cu drept cuvânt un român înțelept, când l'am întrebat ce zice de rezultatul alegerilor trecute și de parlamentul actual. Acest parlament născut din sbuciumările și șurubăriile aparatului administrativ a spulberat farsa alegerilor libere în a căror posibilitate mai credeau naivii“...

Urmează apoi aproape 2 coloane albe cu indicația „cenzurat“.

După ce zările au fost oprite de a scrie despre o „chestiune anumită“, despre care de altfel presa străină e plină de amănunte, acum numai e voie să scrii nici despre ticăloșiile electorale, cari au revoltat o țară întreagă și cari ne-au făcut de rușine în fața străinătății.

Suntem în al 9-lea an după unire și încă tot se calcă în picioare dispozițiile clare și precise ale Constituției, prin cari se garantează libertatea presei, deși ministrul Duca s'a legat cu cuvântul său că va pune capăt acestui abuz revoltător.

Până când?

Conferință — desiluzie

Aseară, Luni, s-a ținut în sala liceului „Șaguna“ o conferință, ascultată de un numeros public. Nu numai titlul conferinței „Partidele politice după războiu“, dar mai ales persoana bine cunoscută a conferențiarului au avut darul să adune în sala liceului „Șaguna“ o mulțime de ascultători, cum nu se prea obișnuiește pe la conferințele ce se țin în orașul nostru.

Pe cât de mare însă însuflețirea, și curiozitatea publicului înainte de ținerea conferinței, pe atât de dureroasă decepția în urma ei. Lumea aștepta să audă pe savantul istoric de renume mondial, să asculte, să se însuflețească de sfaturile celui ce a știut încălzi inimi la Sorbona și în alte centre de cultură ale Europei. Era deci bine motivat interesul cu care era așteptată conferința.

Dar?

În locul omului de știință, brașovenii au avut nenorocul să asculte pe un politician, a cărui causerie prea adânc întocșită de patima urei de politică de partid, a lăsat publicul decepționat de persoana savantului ale cărui vorbe aștepta să le asculte.

Ne întrebăm: ce a urmărit d-l Iorga cu zisa conferință de aseară și care e rezultatul urmărit de d-sa?

Răspunsul la prima întrebare

Nepăceri ministeriale

Un consătean al d-lui ministru Lapedatu, ne povestea că d-lui ministru îi displace un lucru în salul D-niei sale. Nu-i convine adecă faptul că consătenii — între cari se înțelege și neamuri — nu-l întitulează după cum preținde înalta demnitate de ministru.

Cutare sau cutare sătean nu-l, agrăește anume: d-le ministru cum ar vrea d-l Lapedatu, ci îi spune simplu: d-le Lapedatu, cum nu-i place d-lui ministru.

Și are omul ambițiile lui. Și poate pe dreptul. Căci „mare-i depărtarea Doamne dela talpă la ministru“.

Poartă însă și d-l Lapedatu o parte de vină în cauză. În discursurile ținute cu prilejul propagandei electorale îi plăcea să repete în fața țaranilor declarația că și d-sa e fiu de țaran.

Urmarea? Țăranul se simte mai familiarizat și îndrăznește deci să-i pronunțe numele. A fi fiu de țaran impune condiția de a nu te simți prea strein pe felul de a vedea și a se manifesta al țaranului.

Dacă însă demnitatea ministerială nu se împacă cu acest fapt, problema e ușor de rezolvat:

Să se aducă o lege prin care să se oprească cetățenii de a mai pronunța numele miniștrilor. Să se spună clar și precis: până când cineva are cinstea unui portofoliu ministerial, nime — nici tată, nici mamă și nici fiu, — n-are dreptul să-l întituleze decât: d-le ministru!

Și-atunci dispare și această dificultate și neplăcere ministerială.

Învățătorii basarabeni au sosit, precum am anunțat, Vineri d. a la Brașov fiind primiți la gară de delegații corpului didactic local. După o scurtă vizită făcută orașului, a avut loc o masă frățească, iar seara la orele 9 învățătorii basarabeni au dat o serbare artistic-culturală în sala „Reduta“, la care a asistat un public destul de numeros.

Corul Asociației, sub conducerea d-lui Elladi a executat diferite arii naționale. D-l C. Mi-

il dau străveziile intenții cari au transpirat prea neplăcut din: o- ea-ce a spus. La a doua întrebare răspundem scurt: O adâncă decepție, care ar trebui să orienteze pe d-l Iorga în ținerea conferințelor pentru viitor.

Afară de câteva cuvinte de îndemn la unire și colaborare pentru refacerea țării, întregă conferința a fost o încercare a vorbitorului de a dovedi că în țara noastră nu există nimic și nime bun decât omul politic dela Vălenii de munte, după care mai merită ceva atenție și generalul Averescu.

Anumite fraze de efect, cari au stârnit mai ales aplauze printre auditoriul de sex feminin, tot timpul de 1 1/2 oră, cât a ținut conferința, te făcea să te crezi în ajunul alegerilor. Un discurs de propagandă electorală, bine ciselat, te făcea să te simți mai bine decât în fața conferinței de aseară din sala liceului „Șaguna“.

O spunem cu durere aceasta. Ne-ar plăcea să-l mai auzim pe d-l Iorga ținând conferințele la Brașov, — dar vorbind altceva și altcum.

E prea dureros doară ca savantul dela Sorbona să aibă la Brașov succesul de a împrăștia și lăsa atâta decepție și desiluzie cât a lăsat domnia sa aseară.

hăilescu a declamat „Tunul și plumbul“, iar d-na Zocordoneș și d-l D. Dobrov au cântat doine basarabene. Au urmat apoi dansuri naționale și basarabene, iar la urmă s'a jucat comedia „Primarul e de vină“ de C. Mihăilescu dela Teatrul Național.

A doua zi frații basarabeni au părăsit orașul.

Comenzile românești în Germania

Presa germană a anunțat zilele acestea că concernul metalurgic Otto Wolf a obținut mari comenzi din partea României, într'o sumă de 45 milioane mărci. Comenzile românești sunt făcute pe contul reparațiilor și trebuiesc efectuate de către Germania conform planului Dawes.

Deoarece cota românească din acest an a fost acoperită din partea Germaniei prin alte comenzi, achitarea nouilor comenzi va fi repartizată la cota câtorva ani viitori. În acest sens s'a ajuns la o înțelegere între guvernul român și cel german. Tratatul în jurul acestor comenzi au fost duse și sub guvernul Averescu însă cu totul pe alte baze. Germania avea să acorde României un împrumut de 200 milioane mărci, din cari o parte trebuia să fie întrebunțată pentru achitarea comenzilor menționate, o a doua depusă la Berlin pentru asigurarea valulei, iar a tria predată României în numerar. Acordarea acestui credit trebuia să servească ca o garanție a plăților de reparație germane și ca o compensație pentru bancnotele Băncii Generale. Însă acest proiect care a atras o mare atenție în Europa și a fost comentat în Germania ca prima manifestare a unei noi orientări a politicii românești, a fost părăsit după schimbarea de guvern la București.

Actuala înțelegere cu concernul Wolf este o dovadă că proiectul anterior a căzut definitiv.

Presa germană pune în legătură cu aceasta și vizita ministrului de finanțe V. Brătianu și a ministrului de externe Titulescu la Paris. România continuă după cum se vede, în linia sa politică dinainte. C-s.

INFORMAȚIUNI

Sucesiunea regelui Ferdinand I D-nul C. Cătuneanu, consilier al Curții de apel București a început inventarierea averii care formează succesiunea Regelui defunct. D-nul C. Hiotu, ministrul Casei Regale, în prezența căruia urmează să se facă inventarierea, conform statutului Casei domnitoare, a delegat în acest scop pe d-nul N. Butculescu, administratorul Casei Regale. Operațiunea începută la București va continua fără întrerupere în toate localitățile, în cari se află bunurile ce formează patrimoniul succesoral și unde se vor deplasa atât delegatul ministerului iustitiei, cât și delegatul Casei Regale.

Funcționarea trupelor minoritare. Ministerul artelor a luat următoarele dispozițiuni cu privire la funcționarea trupelor de teatru minoritare:

Trupele vor fi compuse din artiști cetățeni români. Artiștii supuși străini trebuie să aibă autorizațiunea specială a ministerului. Direcțiunile de teatru vor prezenta repertoriul ministerului, pe întreaga stagiune, fiind obligate să reprezinte cel puțin două piese românești din repertoriul teatrelor naționale. Orice jignire adusă sentimentului național cu ocaziunea reprezentățiilor, prin costume, decoruri sau oricare alte mijloace scenice, va atrage retragerea imediată a concesiunii sau suspendarea ei.

Inscrierea candidaților la examenul de bacalaureat. — Ministrul instrucțiunii a luat următoarele dispozițiuni referitoare la înscrierile candidaților la examenul de bacalaureat din sesiunea de toamnă: Candidații vechi (inclusiv cei respinși în Iunie a. c. vor face cereri până la 5 Septembrie iar cei noi până la 22 Septembrie. Cererile vor fi adresate inspectoratelor regionale. Mutările dintr'o regiune într-alta se adresează numai ministerului cu arătarea motivului. Ele vor fi însoțite de actele prin care se justifică cererea de strămutare (certIFICATE de mutare a domiciliului, de numire în funcție etc.)

Delegare — mutare. D-l medic Dr. C. Oancea a fost delegat să îndeplinească funcția de medic primar al jud. Brașov pe tot timpul cât titularul, d-l prefect Dr. Th. Sbrăcea va funcționa ca prefect al jud. Brașov. Actualul director al școlii de arte și meserii din Brașov, d-nul inginer Victor Munteanu fiind mutat la Cluj, locul d-sale îl va ocupa cu 1 Sept. d-l Emil Geleş, actualul director al școlii sup. de arte și meserii din București.

Seminar teologic ortodox. În centrul mitropoliei ortodoxe ardelenice, în Sibiu, va lua ființă cu începutul anului școlar 1927—1928, Seminarul teologic de șase ani, spre a pregăti tineri, absolvenți de 4 clase liceale, pentru profeție în parohiile rurale din întreaga mitropolie, precum și tineri cari să între în Academia teologică. Cursul prim al noului seminar se deschide în 14 Septembrie 1927, în condițiile arătate într-una din circularele mai nouă (Nr. 7537 bis.) ale Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

ATENȚIUNE!

Uniforme Școlare

cu mare reducere de preț pentru elevi se găsesc la
POSTĂVĂRIA ENGLEZĂ
Depozit de Fabrică
Brașov, Șirul Florilor, 16.

Serbarea câmpenească. Societățile culturale române din Brașovechii aranjează Duminică în 28 August a. c. o mare serbare câmpenească la Honterus. Venitul e destinat zidirei unei „Case naționale“ în Brașovechii. Onoratului public îi stau la dispoziție în fața Bisericii ort. rom. taximetre, în fiecare oră. Considerând scopul nobil urmării, rugăm Ono. public brașovean pentru binevoitorul concurs.

Brașov. 22 August 1927. Comitetul aranjator.